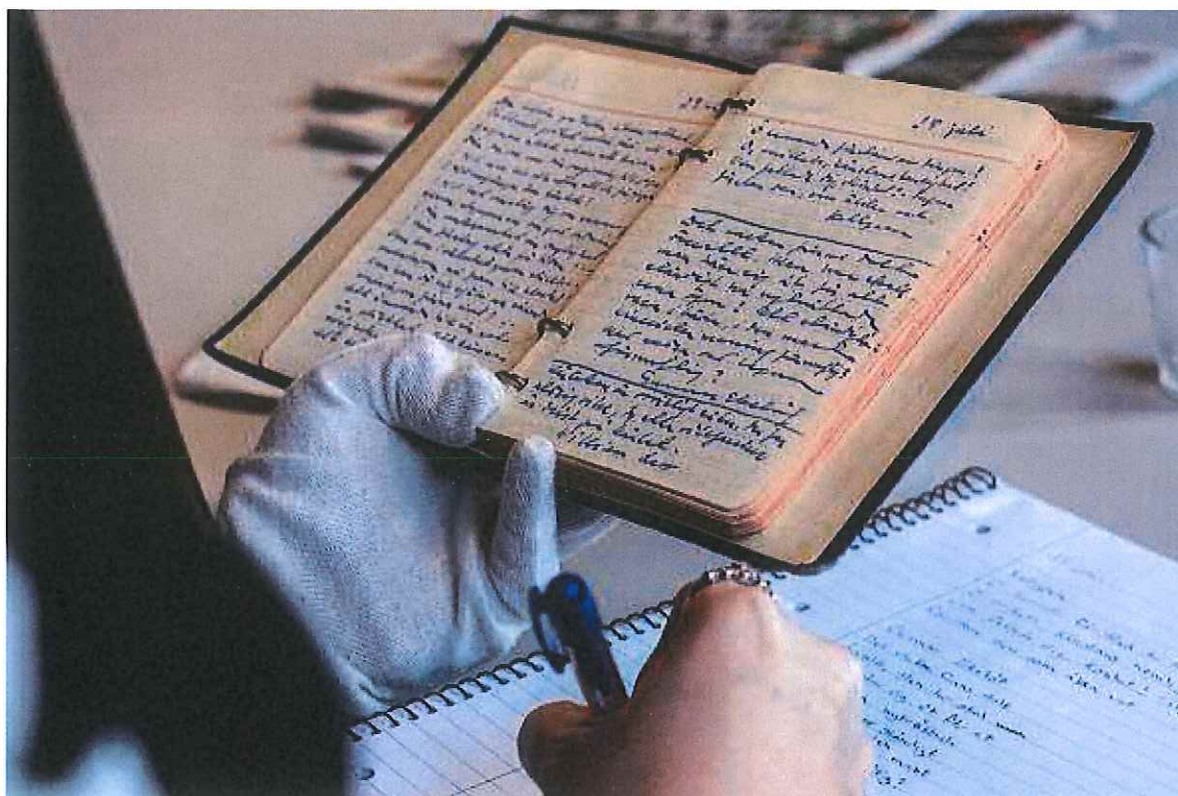

Forskningsplan for Perspektivet Museum 2020-2023

Innledning

Perspektivet Museum har alltid vært opptatt av forskning- og kunnskapsutvikling, men dette er museets første nedfelte plan på området.

For Perspektivet Museum er det viktig å hele tiden videreutvikle institusjonens kunnskaper. Det kan være gjennom utprøving innen formidling og utstillingsarbeid, arbeid i grenseland mellom kunst og kunnskap, seminarer, katalogarbeid og mer reflekterende og filosoferende tekster. I denne planen vil vi imidlertid begrense oss til å behandle forskning som:

En systematisk og kreativ virksomhet som utføres for å oppnå ny kunnskap. Forskningen skal baseres på en eller flere problemstillinger. Den utføres i tråd med anerkjente metoder og teoretiske tilnærminger som er adekvate for problemstillingene. Den nye kunnskapen skal formidles i en vitenskapelig form, som vi definerer ved at publikasjonen er fagfellevurdert.¹

Forskningsformidling er ikke del av planen, da dette planlegges som del av formidlingsplanen.

Denne forskningsplanen er utviklet for fire år, og skal oppdateres i 2024.

Tromsø, desember 2019

Marianne A. Olsen

Direktør

Aslaug Eidsvik

Administrativ leder

Museets utgangspunkt knyttet til forskning

Det er viktig at forskningen ved Perspektivet Museum (PEM) ikke er løsrevet, men inngår i et helhetlige arbeid ved institusjonen. I bunnen ligger derfor museets formål og visjon:

Perspektivet Museum er en stiftelse med formål å drive museumsvirksomhet som formidler og utvikler kunnskap som basis for forståelse for sammenhenger i tilværelsen, i den hensikt å skape respekt og toleranse for kulturelt mangfold. Dokumentasjon av samtidsrelevante tema og formidling av fotografi innen den dokumentariske sjangeren er sentrale virksomheter ved museet.

Museets visjon er å være modig, nysgjerrig og viktig, på et verdigrunnlag av respekt, åpenhet og humanisme, der mennesket er i sentrum.

Perspektivet Museum har en liten stab med en stor produksjon, spesielt innen utstilling- og formidling. Vi mener at vi spesielt kan bidra innenfor forskning ved

- **Å arbeide med spørsmål som vokser frem gjennom den praksisen vi driver**

Drivkraften er å bringe museet videre, og bidra med kunnskap til andre museer og kulturmiljøer.

I arbeidene mener vi at det er viktig å knytte oss til eksterne forskingsmiljøer regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Dette er delvis fordi vi selv er små, men også fordi vi mener at det er av stor verdi med både innen- og utenfra blick på praksis.

Status for forskingsarbeidet

Perspektivet Museum har siden opprettelsen i 1996 drevet mye med kunnskapsutvikling, blant annet gjennom foredrag, seminarer, utstillingsproduksjoner, formidlingspraksis og artikkelskriving. Gjennom dette arbeidet har vi stadig videreutviklet museets kunnskapsbase og vi har opparbeidet et stort nettverk av miljøer og personer innen forskning. Samtidig har vi i mindre grad prioritert publisering av fagfelleverderte artikler.

Perspektivet Museum har i 2019 totalt 7 årsverk og 10 ansatte. Blant de fast ansatte i full stilling er det en som er autorisert konservator NMF, i tillegg er det en som har hovedfag/master, og flere fagansatte på bachelor-nivå kan videreutvikle seg innen vitenskapelig skriving. Det er i tillegg ansatt kurator/konservator på masternivå fra februar 2020 der forskning er blant arbeidsoppgavene.

De siste årene har det ved museet blitt publisert en vitenskapelig artikkel i året. Flere av disse er produsert i samarbeid med forsker ved en annen institusjon. Et eksempel på dette er:

Marianne A. Olsen (PEM) og Trude Fonneland (UiT): «Museumsutstillingen som arena for religionsdialog» i Bettum et al.: Et inkluderende museum. Kulturelt mangfold i praksis, 2018

Her tar forfatterne for seg en formidlingspraksis ved museet, og analyserer både med uten- og innenfra-blikk. Arbeidet har vært lærerikt både for forfatterne, museet og eksterne miljøer, og dette er bakgrunnen for at nye samarbeid er utviklet.

Det er de siste årene arbeidet aktivt for å tilrettelegge for at andre kan forske *på* museet, og blant annet var utstillingene *Homo Religiosus* og *Flytende russisk. Sjømenn fra øst møter Tromsø* viktige case i doktorgradsavhandlingen:

Hanne Hammer Stien (UiT): «Fotografi i forgrunnen. Fotodokumentasjon og bildebruk i kulturhistoriske museer», 2016

Per tiden foregår et internasjonalt forskningsprosjekt om hverdags -islam i Arktiske områder (Canada og Norge), *der Homo Religiosus* er blant casene.

Vi har også arbeidet med å tilrettelegge for at studenter kan skrive oppgaver med utgangspunkt i praksis ved museet, som

Kjetil Skoglund (UiT): Digitalisering av antikvariske bygg – en kasusstudie, 2018

Mål for forskningen 2020 – 2023

- Produsere minst en fagfellevurdert artikkel i året
- I løpet av perioden få minst en ny autorisasjon (konservator NMF eller førstekonservator NMF)
- Ta imot minst en student i året, som med utgangspunkt i hospitantopphold skriver oppgave
- Fortsette forskningssamarbeid med Cit-egration
- Produsere forskning med utgangspunkt i museets dokumentasjons- og utstillingsprosjekter
- Videreutvikle metodikk for å analysere praksis ved museet med innen- og utenfra-blikk
- Bidra med fagfellevurdert artikkel i antologi om mangfold på friluftsmuseer

Tematisk skal forskningsarbeidet fortsatt ta utgangspunkt i det faglige arbeidet ved museet. I perioden 2020 -23 vil kjernen innen samlings-, utstillings- og formidlingsarbeid være knyttet til maleren og forfatteren **Sara Fabricius/Cora Sandel**. Det vil i tilknytning til dette arbeidet forfattes ulike artikler, blant annet en katalog. Minst to av artiklene knyttet til Sara Fabricius/Cora Sandel skal være vitenskapelige.

I arbeidet med Cora Sandel/Sara Fabricius er vi del av et faglig nettverk, Litteraturnettverket og et internasjonalt forskningsprosjekt; Transforming Author Museums (TRAUM). Vi vil videreføre nettverkene fremover.

PEM er opptatt av kunnskapsutvikling knyttet til **mangfoldsarbeid**, og var blant annet en av bidragsyterne i Mangfoldsnettverkets publikasjon *Et inkluderende museum*. I forbindelse med formidlings- og utstillingsprosjektet «Mellom gatekunst og friluftsmuseum – et mulighetsrom for integrering?»ⁱⁱ har museet innledet samarbeid med forskningsprosjektet Sustainable cities. Innovation in integration (Cit-egration) ved UiT Norges arktiske universitet, og blant annet skrevet felles artikkelⁱⁱⁱ. Prosjektet videreføres i Gatekunst fase 2, der også Cit-egration er samarbeidspart. Gatekunst fase 2 er del av «Uenighetsfelleskapet» i Mangfoldsnettverket, som har fått støtte gjennom Kulturrådets Samfunnsrolleprogram. Prosjektet gjennomføres i perioden 2019-21. PEM vil bidra til fellesprosjektet blant annet gjennom å skrive vitenskapelig artikkel i samarbeid med Cit-egration. Artikkelen skal publiseres i fagfelleurdert antologi om **mangfold på friluftsmuseer** fra et publikumperspektiv. Boka skal publiseres i 2021, og er støttet av Kulturrådets forskningsprogram.^{iv}

I 2022 vil Perspektivet Museum utvikle et nytt dokumentasjons- og utstillingsprosjekt, og dette innebærer også utvikling av nye satsingsområder innenfor forskning.

PEM er åpne for at **andre praksiser** ved museet kan videreutvikles til forskningsarbeider. Et eksempel er arbeid med kunst for demente, der vi samarbeider med Artful Demens Research Lab ved UiT. Et annet er formidlingspraksiser i grenseland mellom kunst og kunnskap, som stadig er under praktisk utforskning.

Samarbeid

Vi vil fortsatt arbeide for at studenter og forskere forsker på oss, og videreutvikle samarbeid både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Vi vil arbeide for å videreutvikle museets forskningsnettverk, og arbeide for å være del av et internasjonalt forskningsprosjekt fra starten av.

ⁱ Anno Museum: Plan for forskning i Anno Museum A/S 2018-22, 2017

ⁱⁱ Støttet av Norges Museumsforbund og Sparebankstiftelsen DNB

ⁱⁱⁱ Marianne A. Olsen, Lise Rebekka Paltiel og Marit Aure: «Metodiske lærdommer mellom gatekunst og friluftsmuseum. Et rom for inkludering?» i Inkluderende museer. Kulturkunnskap og -arbeid som katalysator for god inkludering, 2019 (nettpublikasjon)

^{iv} Antologien redigeres av ansatte ved Anno Museum og Høgskolen i innlandet, og har arbeidstittel «Folkemuseene i mangfoldige samfunn. Publikums erfaringer med forskjellighet og tilhørighet»